

Na podlagi desetega odstavka 120. člena Zakona o oskrbi s plini (Uradni list RS, št. 204/21 in 121/22) Agencija za energijo izdaja

A K T

o metodologiji za izračun cene plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema plina

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina)

(1) S tem aktom se določa metodologija za izračun cene plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema plina.

(2) Cena plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema plina se uporablja, ko je v skladu z načrtom za izredne razmere v skladu z Uredbo (EU) 2017/1938 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2017 o ukrepih za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe s plinom in o razveljavitvi Uredbe (EU) št. 994/2010 (UL L št. 280 z dne 28. 10. 2017, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) 2022/1032 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. junija 2022 o spremembi Uredb (EU) 2017/1938 in (ES) št. 715/2009 glede skladiščenja plina (UL L št. 173 z dne 30. 6. 2022, str. 17), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2017/1938/EU) razglašena stopnja izrednih razmer in s strani pristojnega organa izdana generalna odločba o neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema plina.

(3) Cena plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema plina je sestavni del cene za krizni plin. Obračunava se za količine kriznega plina, ki so bile v sistemu sproščene zaradi izvedbe ukrepov neprostovoljnega zmanjšanja ali prekinitve odjema plina posameznih skupin odjemalcev, z namenom oskrbe zaščitene odjemalcev oziroma drugih odjemalcev, od katerih še ni bilo zahtevano zmanjšanje ali prekinitvev odjema plina.

II. METODOLOŠKE OSNOVE

2. člen (metodološke osnove)

(1) Pri izračunu cene plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema plina se upoštevajo naslednje cene trgovalnih točk:

- tehtana povprečna cena trgovanj z nazivnimi produkti na trgovalni platformi virtualne točke prenosnega sistema;
- borzne cene plina na sosednjih plinskih vozliščih, ki so s slovenskim prenosnim sistemom povezana z neposredno plinovodno povezavo.

(2) V izračunu cene plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema se upoštevajo tudi tveganja in stroški pri zagotavljanju dobave izravnalnega plina. Ta dodatek upošteva ocene stroškov, ki nastanejo dobavitelju pri nakupu plina na plinskih vozliščih in ocene stroškov prenosa plina v slovenski prenosni sistem. Upoštevajo se tudi ocene tveganj, ki so pri tem prisotna.

III. METODOLOGIJA IZRAČUNA CENE PLINA

3. člen (podlaga za izračun)

(1) Pri izračunu cene plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema plina se upoštevajo:

1. pri borznih cenah plina produkt, ki na plinskem vozlišču CEGH in PSV izkazuje ceno plina za dan vnaprej;
2. na trgovalni platformi tehtana povprečna cena, kot se uporablja za izračun mejne prodajne in nakupne cene in je določena v sistemskih obratovalnih navodilih operaterja prenosnega sistema;
3. količine plina, ki so bile trgovane med operaterjem prenosnega sistema in dobavitelji na trgovalni platformi, in količine plina, prenesene iz držav, za katere se upošteva plinsko vozlišče ter so bile porabljene za oskrbo odjemalcev plina v Republiki Sloveniji;
4. količinski utežni faktorji, ki utežijo izračunano povprečno dnevno ceno plina glede na količine plina iz prejšnje točke;
5. količinski utežni faktor, ki uteži izračunano ceno plina s količinami porabe plina odjemalcev v Republiki Sloveniji v opazovanem obdobju desetih dni;
6. razmerje med dnevno prenesenimi količinami plina skozi posamezne mejne vstopne točke glede na porabo plina v Sloveniji;
7. količine plina in cene na trgovalnih točkah iz obdobja zadnjih desetih dni pred dnevom, ko je cena plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema objavljena; če na kateri dan iz navedenega obdobja cena na kateri od trgovalnih točk ni določena, se za tisti dan cene in količine iz te trgovalne točke v izračunu ne upoštevajo;
8. dodatek za tveganja in stroške pri zagotavljanju dobave izravnalnega plina.

(2) Če se trgovanje na kateri od trgovalnih točk prekine, se pri izračunu upoštevajo le podatki za tiste dneve obdobja zadnjih desetih dni, ko so cene plina na razpolago.

4. člen (izračun cene plina)

(1) Cena plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema plina se za posamezen plinski dan izračuna na naslednji način:

$$CP_{NZPO(d)} = \frac{C_{TP(d-1)} \cdot Q_{TP(d-1)} + C_{PV1(d-1)} \cdot Q_{VT1,U(d-1)} + C_{PV2(d-1)} \cdot Q_{VT2,U(d-1)}}{Q_{TP(d-1)} + Q_{VT1,U(d-1)} + Q_{VT2,U(d-1)}} + D_{TS} \quad [EUR/MWh],$$

kjer oznake pomenijo:

$CP_{NZPO(d)}$	cena plina ob neprostoovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema za dan (d), v EUR/MWh;
$C_{TP(d-1)}$	tehtana povprečna cena na trgovalni platformi za dan (d-1), v EUR/MWh;
$C_{PV1(d-1)}$	cena plina za dan vnaprej, določena s cenovnim indeksom CEGHIX na avstrijskem plinskem vozlišču CEGH, za dan (d-1), v EUR/MWh;
$C_{PV2(d-1)}$	cena plina za dan vnaprej, določena s cenovnim indeksom PSV na italijanskem plinskem vozlišču PSV, za dan (d-1), v EUR/MWh;
$Q_{TP(d-1)}$	količina plina, trgovana na trgovalni platformi, za dan (d-1), v EUR/MWh;
$Q_{VT1,U(d-1)}$	utežena količina plina, prenesena skozi vstopno točko Ceršak, za dan (d-1), v MWh;
$Q_{VT2,U(d-1)}$	utežena količina plina, prenesena skozi vstopno točko Šempeter, za dan (d-1), v MWh;
D_{TS}	dodatek za tveganja in stroške pri zagotavljanju dobave izravnalnega plina, v EUR/MWh;
d	plinski dan.

(2) Utežene količine plina, prenesene skozi mejni povezovalni točki, se za posamezen plinski dan izračunajo na naslednji način:

$$Q_{VT1,U(d-1)} = Q_{SI(d-1)} \cdot \frac{Q_{VT1(d-1)}}{Q_{VT1(d-1)} + Q_{VT2(d-1)}} \quad [MWh]$$

in

$$Q_{VT2,U(d-1)} = Q_{SI(d-1)} \cdot \frac{Q_{VT2(d-1)}}{Q_{VT1(d-1)} + Q_{VT2(d-1)}} \quad [MWh],$$

kjer oznake pomenijo:

$Q_{VT1,U(d-1)}$	utežena količina plina, prenesena skozi vstopno točko Ceršak, za dan (d-1), v MWh;
$Q_{VT2,U(d-1)}$	utežena količina plina, prenesena skozi vstopno točko Šempeter, za dan (d-1), v MWh;

$Q_{SI(d-1)}$	količina plina, prenesena skozi izstopno točko v Republiki Sloveniji, za dan (d-1), v MWh;
$Q_{VT1(d-1)}$	količina plina, prenesena skozi vstopno točko Ceršak, za dan (d-1), v MWh;
$Q_{VT2(d-1)}$	količina plina, prenesena skozi vstopno točko Šempeter, za dan (d-1), v MWh;
d	plinski dan.

(3) Cena plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema plina se za obdobje desetih plinskih dni izračuna na naslednji način:

$$CP_{NZPO} = \frac{\sum_{d=-1}^{-10} CP_{NZPO(d)} \cdot Q_{SI(d)}}{\sum_{d=-1}^{-10} Q_{SI(d)}} \quad [EUR/MWh],$$

kjer oznake pomenijo:

CP_{NZPO}	cena plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema, v EUR/MWh;
$CP_{NZPO(d)}$	cena plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema za dan (d), v EUR/MWh;
$Q_{SI(d)}$	količina plina, prenesena skozi izstopno točko v Republiki Sloveniji, za dan (d), v MWh;
d	plinski dan.

(4) Dodatek za tveganje in stroške pri zagotavljanju dobave izravnalnega plina znaša 10 EUR/MWh.

(5) Cena plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema se izračuna na štiri decimalke natančno. Količine in cene, ki se uporabijo v izračunu, se upoštevajo na štiri decimalke natančno.

5. člen

(izračun cene plina, ko je trgovanje na trgovalnih točkah prekinjeno)

Če pride do prekinitve trgovanja na vseh trgovalnih točkah, ki so upoštevane pri izračunu cene plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema, in prekinitvev traja več kot deset dni, se za izračun cene plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema uporabi cena, ki upošteva zadnje še objavljene cene plina in trenutne razmere na trgu s plinom in jo po posvetovanju s krizno skupino, opredeljeno v načrtu za izredne razmere v skladu z Uredbo 2017/1938/EU, določi pristojni organ.

6. člen (objava cene plina)

(1) Ceno plina ob neprostoovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema v skladu s 4. členom tega akta izračuna operater prenosnega sistema in jo objavi na svoji spletni strani najkasneje do 8. ure vsak dan, ko velja generalna odločba o neprostoovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema.

(2) Prvi dan veljavnosti ukrepov neprostoovoljnega zmanjšanja ali prekinitve odjema operater prenosnega sistema objavi ceno plina ob neprostoovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema najkasneje dve uri po izdani generalni odločbi pristojnega organa, s katero se odredi neprostoovoljno zmanjšanje ali prekinitvev odjema.

(3) Ceno iz 5. člena tega akta objavi operater prenosnega sistema na svoji spletni strani takoj po sprejeti odločitvi pristojnega organa.

IV. PREHODNI IN KONČNA DOLOČBA

7. člen (relevantna plinska vozlišča)

Če pride do vzpostavitve plinske borze na Hrvaškem oziroma se vzpostavi plinovodna povezava med prenosnim sistemom Republike Slovenije in Madžarske, se pri izračunu cene plina ob neprostoovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema smiselno v skladu z določbami 4. člena tega akta dodatno upoštevata borzna indeksa in prenesene količine plina iz Hrvaške in Madžarske.

8. člen (ažuriranje dodatka za tveganje in stroške)

Vrednost dodatka za tveganje in stroške pri zagotavljanju dobave izravnalnega plina iz četrtega odstavka 4. člena tega akta velja v letu uveljavitve tega akta. Vsako nadaljnje leto veljavnosti tega akta se vrednost predmetnega dodatka indeksira z indeksom cen storitev pri proizvajalcih, poslovanje podjetij z vsemi subjekti, za SKD dejavnost H49.5 Cevovodni transport, ki je objavljen pri Statističnem uradu Republike Slovenije. Uporabi se primerjalni indeks četrletje/zadnje četrletje prejšnjega leta.

9. člen
(začetek veljavnosti)

Ta akt začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 71-9/2022/8

Maribor, dne 20. oktobra 2022

EVA 2022-2430-0079

Predsednik sveta
Agencije za energijo
dr. Franc Žlahtič, l.r.